



Dingsdag

22 October.

Uitgave dezer Courant geschiedt des Dingsdags, Donderdags en Zaterdag. De prijs van het Abonnement, voor drie maanden, is / 2.25, en franco per post / 2.50. De Advertentie wordt op ongezegeld papier, te worden ingeleverd. Dezelve worden gerekend tegen 20 ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs, van 6 regels, is / 1.50, en voor iederen regel daarboven 20 ct.; behalve het, voor elke Advertentie, aan het Rijk verschuldigde Zegelregt van 35 ct. Brieven enz. franco.

Ingezonden.

Wanorde. — Een woord aan Mr. DIRK DONKER CURTIUS.

Dezen titel is in de laatste dagen door L. E. Bosch en Zoon te uitgegeven een werkje, waaruit op nieuw blijkt aan welke wijze hangt de taak is toevertrouwd, om te trachten, het gezamenlijk staatsregeling te doen voortduren en aan de zo hoog noodige verbeteringen te dien opzichte te doen. Gemeene spot- en schimpredenen, die bij den schrijver moeten heeten, doch bij degenen, wien hij bestrijdt, geteld worden als «het stijk der straat», maken het grootste van dit pulcherrime, hetwelk geene de minste aandacht verdienen, leefden wij niet in een tijdperk, waarin het kan zijn, al de droegredenen van de tegenstanders der noodige verbeteringen in het licht te stellen, ten einde die duidelijke leere inzichten, wat men haar zoo al op den wil speelden.

men het gelooven, dat iemand, die een dagblad durft vullen van schorpioensteken toe te brengen, en zich voor degenen daarvan achter de ondoordringbare borstwering der onheil in veiligheid te stellen, in hetzelfde oogenblik van hetzelfde borstwering gebruik maakt, om eenen man die wijf voor zijne gevoelens durfde uitkomen, en niet schroomde naam te stellen voor hetgeen hij in het belang van zijn land meende te moeten schrijven, — deswege ongetrout te en beschimpen en verguizen?

Wij vragen het lezers! Kan men de laagheid en onbeschaamdheid mogelijkheid verder drijven?

hoor nu de eldende, beweegredenen, waardoor men die zich tracht te vergoelijken. «Ben bang voor de *Araschemo Courant*», zegt de Schrijver, voegt hij er bij, «dat voor behoeft de Heer Donker van niet bevreesd te zijn.»

Anonymus! bestond er dan geen Ministeriaal Handelsblad, of niet een aantal penanen van zulke heeren, die bij het of tergen aan den weg der staatkundige verbetering hebben, aanstands gered, om gelijk gy nu gedaan hebt, aanbeweijden, zonder naam, hunne gal tegen den man, die de Natie iets beters begeerde, uit te storten?

ben deze dan ook niet dadelijk alles ten nadeele van den Heer Donker Curtius opgezocht en uitgekraakt, wat zij konden, niet uitgemeikt voor eenen O'Connell, voor een weeten, een vrijpleiter van dienvan de gale, voor een Don Quixote voor een bewerker van onvrede, zoo niet van openen wat al meer?

alles, zoo gemakkelijk door Mr. Donker Curtius vooruit te heeft hem echter niet terug gehouden, zijnen naam voor stukken te plaatsen, en waarom niet?

verst omdat zijn karakter en zijne handelingen als staats- en regtsgeleerde en publicist gedekt waren tegen, en te geplaatst voor de nietige personele aanvallen der partij-

anderen, omdat de stellingen door hem vooruit gear zijn meening, op goede gronden te verdedigen waren hij zich kon verzekerd houden van den bijval van een deel der Natie, met opzigt tot zijn verlangen naar wezenlijke goede verbeteringen in onze Staatsregeling.

Anonymus! dit is iets anders dan Uw iaffe spottentij, en onlandige afkeuring en veroordeeling eener handelwijze, die u in hetzelfde oogenblik op de onbeschaamde wijze gemaakt.

en gij geseend hebt, dezelfde goede gronden voor Uw hebbon, als de Heer Donker Curtius; indien, het U een to was, daarvan in een blaauwboekje te doen blijken, dan de beweegredenen voor het verbergen van Uw naam niet dan lafheid zijn, in tegenoverstelling van de cordate handte, door den Heer Donker Curtius gevolgd, terwijl het burgers wordt; wanneer Uw bedoeling om dien Heer strafte, persoonlijk te kunnen koken; en bespieden; U gesondsaakt onbekend te blijven? (*)

nu zal men verwachten van dezen voorrechter en verdediger van het bestaande, althans enige gegronde wederlegging dergen van den Heer Donker Curtius aan te treffen; maar daarvan lezers!

rappt datgene, wat hij voor een wederlegging schijnt doen, aan met de vraag: «Waarom licht Uw onschorpioenheid ons niet voor?», «nopens een» betere wijze van naging der grondwet?» alsof de Heer D. C. dat niet gehad, door te verlangen, dat de lastdragende burgers den Staat de afgevaardigden zullen benoemen, welke tot eerzening der grondwet moeten medewerken. De re- waarom de naamloze schrijver zich houdt, als wist hij niet, is niet ver te zoeken, hij zou dan het gehele stuk onbevoegdheid van de helft der Leden van de Staten-Generaal het geoorloofde Koninkrijk der Nederlanden met gronden hebben en weellegen, en hij vond de taak om te schimpen en te liden veel gemakkelijker.

Heer D. C. had betoogd, dat een man niet alle takken Bestuur met grondigheid kan in- en overzien en alsoo niet aan eigen insigten kan regeren; dat er bijvoegde onverschuldigdheid moest bestaan bij diegenen, aan welke een of meer

Wij voor ons zouden niet schroomen om, wanneer wij met name noemden, de aanvallen, gelijk de Schrijver dit ook den onzen daar onder te plaatsen.

dere takken van het Staats-Bestuur moesten worden opgedragen, welke door die verantwoordelijkheid dan ook van zelve vrij in hunne werking zouden zijn, waaruit tevens bekorting, voreenvoudiging en bezuiniging zouden voortvloeien.

Onze droegredenen geeft daar nu eenen draal aan, alsof de Heer D. C. verlangde, dat de met zulk eenen ak van Bestuur belaste personen, als kleine Koningen, op zich zelve zouden staan, en zouden kunnen doen wat zij verlangden; hoe fraai!

Waar dient dan die verantwoordelijkheid toe, welke bij het verbergen van den Heer D. C. op den voorgrond staat?

Omdat de Minister van Buitelandsehe Zaken voor de Natie verantwoordelijk zal worden voor zijne daden, zullen de gezanten te Parijs en Londen kunnen doen wat zij verkiezen! Omdat het Hoofd van administratie voor den waterstaat aan gelijke verantwoordelijkheid zal onderworpen zijn, zal de Dijkgraaf een op zich zelve staande Koningje zijn!

Zijn dit geene gedachte tegenvergepen lezers? «De Koning» zegt ons wijsheid «al bij een verantwoordelijk Ministerie een Schijnkoning was, dat slechts als een onbewerktuigd wezen op den troon zal zitten, om ja te zeggen als anderen het «willen en neen als anderen het gebieden».

Wij gelooven het volstrekt ongegronde der stelling, dezer dagen, in ons eerste artikel aan den Heer Carver Hoof, voor onse lezers voldoende te hebben aangevoerd en meenen ons daaraan te kunnen gedragen.

» Noem mij een voorbeeld, dat allen in Nederland geene gelijkheid voor de wet hebben,» vervolgt de Anonymus.

Wanneer de Heer Donker Curtius die gelijkheid verlangde zag dit gewis minder op de burgerlijke of strafwet, maar welke de Anonymus slim genoeg verwijst, maar op de Staats- dat is op de grondwet.

Voor deze staan niet alle burgers gelijk. Daarbij toch (art. 129) worden aan de edelen of ridderschappen staatkundige voorrechten boven den gewonen burger toegekend, ook boven hem, welke zoodanige waarde aan bezittingen heeft, als gevorderd wordt om als Lid der Ridderschap te kunnen worden opgenomen.

Het vereischte toch om lid van dat lichaam te kunnen zijn is, dat men een edelman zij. Grondheer, verlonst of viderantienende, daden konen hierbij niet te pas, ten zij de Koning goed vinde, die te adelen. Bloef het nu slechts bij de eer, bij de titels, dan werd daar door bij de Natie niets verloren, maar er is aan dat kleine bevoorregte lichaam van edelen een wezenlijk en zeer groot aandeel toegekend van den staatkundigen invloed, op de algemeene belangen van het vaderland, zoodanig zelfs, dat dit kleine getal edelen in sommige Provincien een derde uitmaakt van de Kiezers der Leden voor de Staten-Generaal, geroepen om het geleide Nederlandsche volk te vertegenwoordigen.

En dit nu nog niet alleen, maar er bestaan meerdere voorbeelden, dat zulk een edelman in de eerste plaats stemt als Stemsregtelijke, ter benoeming van Kiezers, in de tweede als Kiezer voor de Leden van den Stedelijken Raad, in de derde, als Lid der Ridderschap voor de Leden der Provinciale Staten, en in de vierde als Lid der Provinciale Staten voor de Staten-Generaal.

Dat vierdubbel regt, om staatkundigen invloed te kunnen uitoefenen, moge ten deele ook het gevolg zijn van den burgerlijken of maatschappelijken invloed, steeds aan het bezit van een aanzienlijk vermogen verbonden, zeker echter is het, dat hetzelve ook voor een goed doel het gevolg is van de bevoorregting, bij de grondwet aan dit kleine getal Leden van den staat toegekend.

En ziedaar dan, mijnheer de Anonymus, een voorbeeld, dat in Nederland niet alle burgers gelijk zijn voor de wet, ja voor de grondwet, zoo als die thans nog in werking is.

Gij vraagt, waar en wanneer werd een vrijheid van de Nederlandsche drukpers belagd of vernietigd? Vernietigd God dank niet! Maar zou men het niet bijna belagen kunnen noemen, wanneer men den schrijver of uitgever van een vrijzinnig blad niet alleen door gesalarieerde bladen doet aanvallen en beschimpen, (aan dit laatste kan het zelf beantwoorden), maar ook in zijne middelen van bestaan, door de politieke magt die men kan uitoefenen, ziet krenken en benadeelen; wanneer men hem, wegens onbeaalde, en niemand in het bijzonder aanwijzende uitdrukkingen, in regten ziet vervolgen, door twee regtnagten zelfs ziet veroordeelen, onschon, gelijk hier gebleken is, ten onrechte, en hem door zulke bejegeningen intusschen de meest mogelijke onaangenameheden, (om van de kosten der verdediging niet te spreken) worden aangedaan?

Is in allen gevalle het verlangen te wraken, dat de vrijheid der drukpers, bij de grondwet gewaarborgd, door sommige magten in eenen meer ruimen zinn begrepen worden, en dat daarvoor, zooveel nood, waarborgen in de nieuwe grondwet gevonden worden?

Kluchtig is inderdaad de beschuldiging dat de Heer D. C. doet, wat de Belgen vóór den opstand deden, — dat is de gronden der Natie. Helpt leggen en herstel derselve, langs den wetigen weg, van de Regering te verlangen.

Maar, Anonymus! gij doet nu wat toon de aanbidders van het Ministerie deden: gij tracht dat herstel tegen te werken en waer het niet, dat de Nederlandsche Natie een veel geduldiger, bedaachtzamer en geroover volk uitmaakt, dan het Belgische, dan gepikt (gij) al ligt later kunnen gezegd worden, mede gewerkt in 1835, vóór België zijn verlegen.

U zoudt de uitkomsten dan zoo anekelijk geweest voor de Dynastie van Oranje; dat men moet aanraden, het op te wagen of het bij ons niet beter zal uitkomen?

«Gij vraagt,» — of de Heer Donker Curtius den moed en de kracht zal hebben, om den storm te bezweren, wanneer het hem gelukke is; desnemen te doen ontstaan?

Hooveel domheid verraadt deze vraag! Kan een man dan een geheel volk in beweging brengen, dat geene redenen, geene billijke redenen tot klagen heeft? Moet hij niet het medegevoel de overtuiging der gegrondheid zijner handelingen bij zulk een volk vinden of hebben door: ontstaan, alvorens hij tot kan uitvigen, en is nu onze Natie zoo aardzaam, van zich door iemand in den stroom der omwenteling te laten mede slepen, door haar van grieten te spreken, die zij niet verkrijkt ondervindt, noch kent, noch geroelt?

Daarom, wanneer er eens wezenlijke geveenen een ernstig verlan gen naar verbetering bij de Natie bestonden, zou men den uitroep moeten omkeren en zeggen: hoe hogest verdienstelijk heeft deze man zich gemaakt, dat hij in tijde de openbare tolt der Natie wilde zijn en door waarschuwing en aanwijzing de rampen trachtte af te weren, welke elders en voor de Dynastien en voor de volken zijn ontstaan.

Deze rampen, die stormen zijn in die gevallen niet beverkijld door hen, die hunne waarschuwingen stem in tijde hooren, maar door hen, welke die stem in den wind sloegen, of er toe medewerkten, dat dit gedaan werd.

Op deze hoogte gekomen, meent de Anonymus het spel geheel gewonnen te hebben. Hij haalt de waarlijk echtvrijheidsvriende taal aan van eenen man, dien hij noemt: anders bezadigd en begaafd met een helder hoofd — een Abraham Veruul — namelijk, toen de Stadhouder Willem V ons land verlaten had, en men op een beter lot, op wezenlijke vrijheid voor het vaderland hoopte. Die hoop werd niet verwezenlijkt; wanorde en rampen vloedden uit de omwenteling voort, en nu was dit alles natuurlijke de schuld der omwenteling.

Dus redeneert de Anonymus, doch wij redeneeren anders, en zeggen: niet de omwenteling zelve, maar zij die door «Volks vrijheden te beperken en niet in tijde aan billijke verhooren en wenschen gehoor te geven, tot het ontstaan dier omwenteling aanleiding gaven, zijn de eerste, de ware oorzaken van al die wanorde van al die rampen, van al die gruwelen.

Ware, Lodewijk Philips een man van mindere geestkracht geweest, ware de Franse omwenteling van 1830 gevolgd door gelijke onheilen, als die der vorige eeuw, wien zou men de waarheid de schuld moeten geven van al dit kwaad?

Hun, die door tijdige en ernstige waarschuwingen Karel X tot betero en meer liberale begrippen jegens zijn volk poogden terug te brengen, en daer door geluk en kalmte onder het volk wilden doen wederkeeren, of aan Karel X zelve, welke, doof voor die waarschuwingen, goed vond de Kroon te zetten op zijne impopulariteit, door openlijk den heiligen waarborg van de regten zijner onderdanen, de grondwet met voeten te treden?

Zullen dan altijd de volken de schuld dragen der onheilen, welke over hen kwamen en wien diegenen vrijsporen, welke bij magte waren die onheilen af te keeren, en welker heerschzucht, willekeur of eigenbaat hun den daartoe geschikt tijd deden vernemen?

Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 15. October. Uit Eperis, in Hongarije, wordt dd. 16 September het volgende gemeld: Het sedert verscheiden weken bij ons rondlopende gerucht, dat de loofzamevrouw Susanna Huszar, te Ungvar, van levende padden was bevallen, is thans zekerheid voor ons geworden. De Apatheker aldaar, de Heer von Bene, toonde ons heiden twee padden, die afkomstig waren van een familie van 16 dezer ondieren, welke door de ongelukkige kraamvrouw ter wereld zijn gebragt. Bij de bevalling was, behalve 7 geneesheeren en een distrikt-kommissie, ook de Heer von Bene aanwezig en zag met stijgende verbazing, hoe de lidersen, na gebruik van een paar kanthariden, 2 zulke padden (Kana-Bufo), gezwel de eeno levend, doch de andere dood ter wereld bragt. Dit voorval is van zoo veel gewigt en schijnt zoo geheel vreemd aan alle bedrog, dat het indedaad de aandacht van alle natuuronderzoekers en geneesheeren moet tot zich trekken.

ENGELAND.

LONDEN, den 16. October. Konige dagen geleden zijn des nachts verscheiden lasterlijken in de kleekamer der Koningin, die onmiddellijk aan het slaan verterk grenst, ingeworpen. Men is in het opsporen van don dader geslaagd, welke bleek dezelfde man te zijn die in juli laatste het paleis wilde binnen dringen, met het uitgedrukt voornemen om M. Murray het leven te beroven. Hij had kottelings de gevangenis verlaten en is op nieuw in hechtenis gezet.

— Een gedeelte van het werkvolk op den spoorweg tusschen Chester en Birkenhead, nabij Liverpool, in eenige dagen geleden, wegens het arbeidsloos opvoeren geworden, en heeft, na zich, ten getale van ongeveer tweeduizend, met knopen en pieken gewapend te heb-

